

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 1 Pv 39/19/8803-32
EEČ: 2-64-979-2020

Košice II 10.12.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

- dňa 30.01.2007 v predajni NAY ELEKTRODOM, ul. Pri Prachárni č. 6 v Košiciach uzatvoril zmluvu o úvere č. XXXXX na meno XXXXX, nar. XXXXX, bytom Ďurkov 35 so spoločnosťou XXXXX Credit Slovakia, a. s. na úver vo výške 14.442,- Sk a tento sa zaviazal hradiť mesačnými XXXXX vo výške 1.094,- Sk, avšak v zmluve o úver uviedol nepravdivé údaje týkajúce sa adresy a zamestnania, v stanovených splátkach v zmysle splátkového kalendára úver neuhrádza, čím takto XXXXX XXXXX Credit Slovakia, a. s., Winterová č. 7 Piešťany uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok pre poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru a spôsobil jej škodu vo výške 19.692,- Sk (653,65 eur),

Ilebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Odbor kriminálnej polície XXXXX, sp. zn. ORP-XXXXX zo dňa 04.04.2008 bolo podľa § 199

ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a dňa 01.12.2008 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície XXXXX zo dňa 16.12.2008 bolo v zmysle § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie prerušené pre neprítomnosť obvineného.

Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície XXXXX zo dňa 05.08.2020 bolo v trestnom stíhaní v zmysle § 228 ods. 5 Trestného poriadku pokračované, nakoľko dôvody premlčania trestného stíhania pominuli. Trestné stíhanie nie je premlčané.

Preskúmaním vyšetrovacieho spisu, najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky, či obvinený XXXXX naplnil znaky príslušného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinený a poškodený, som dospel k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenému XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvineného XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v konaní o občianskoprávných veciach.

V rámci vyšetrovania bol vo veci za poškodenú stranu vypočutý XXXXX, ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že s obvineným bola dňa 30.01.2007 uzatvorená úverová zmluva č. XXXXX, na podklade ktorej mu bol poskytnutý úver na nákup spotrebného tovaru v hodnote 14.442,- Sk (479,38 Eur). Splatenie úveru bolo zmluvne dohodnuté v 18 mesačných splátkach po 1.094,- Sk (36,31 Eur), pričom obvinený doposiaľ neuhradil ani jedinú splátku. Zástupca poškodenej strany sa bližšie ku spôsobu skúmania žiadosti o úver zo strany jeho poskytovateľa nevyjadril. Záverom si uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 19.692,- Sk (653,65 Eur).

Do spisu boli zabezpečené listinné dôkazy týkajúce sa úverovej zmluvy č. XXXXX ako aj výpis z Obchodného registra a správa zo Sociálnej poisťovne XXXXX.

Z listinných dôkazov zhromaždených vo vyšetrovacom spise vyplýva, že obvinený pri žiadosti o úver uviedol ako zamestnávateľa spoločnosť SADA s. r. o. Bohdanovce č. 221, s čistým mesačným príjmom 18.400,- Sk (610,76 Eur).

Zo zabezpečených listinných dôkazných prostriedkov vyplýva, že poškodená spoločnosť nepožadovala od obvineného žiadne doklady potvrdzujúce skutočnosti uvádzané v jeho žiadosti.

V týchto intenciách je potrebné konštatovať, že ak by spoločnosť XXXXX Credit Slovakia a. s. aspoň elementárnymi krokmi cestou internetu a výpisu z obchodného registra skúmala údaje uvedené v žiadosti o úver, zistila by, že spoločnosť, ktorú obvinený uvádzal ako svojho zamestnávateľa, bola v čase žiadosti o úver už takmer dva roky vymazaná ex offo z registra, a to na základe súdneho rozhodnutia.

Povinnosť veriteľa riadne zisťovať majetkové pomery dlžníka pri spotrebiteľských úveroch vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 1, ods. 2 a § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úverov a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórných znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky. Dodržanie obvyklej miery opatrnosti v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka má každý účastník záväzkovo právneho vzťahu, t. j. ako veriteľ, tak aj dlžník.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť

inak ako tak, že poškodená spoločnosť XXXXX Credit Slovakia s. r. o., ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrane svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si hodnoverne neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, poškodená spoločnosť pri poskytnutí úveru žiadne iné dodatočné informácie od obvineného k jeho finančnej situácii nevyžadovala.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za "uvedenie do omylu" v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože "uvádzanie, či deklarovanie nepravdy" nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku na strane poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t.j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Trestné stíhanie v intenciách ustanovenia § 87 ods. 2 písm. e) Trestného zákona nie je premlčané.

Na základe uvedeného mám za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní odo dňa doručenia tohto uznesenia na Okresnú prokuratúru XXXXX II. O sťažnosti rozhodne Krajská prokuratúra v Košiciach. Sťažnosť má odkladný účinok.

JUDr. Gabriela Andrásiová
prokurátorka